

...telse i Africa der vi Germaner, Engelsmän, Tyskar och svenskar, öfverlägset blickade ned på de små etterblåsorna, hvilket dessa, med illa dold ilska måste finna sig i.

”Italienaren, denna hybrid mellan tiger och apa” Då vi reste ut till Africa förekom ombord en väldig pamp, en spansk general och en ung Engelsman med sin lilla rara lekfulla hundvalp, allas favorit, och det ville sig ej bättre än att hundkräket, under lek och ras råkade slita sönder pampens böxer - Det höll på att bli duell af, men Engelsmannen förklarade att en sådan uppgörelse af hedersaffären stred mot hans principer, hvaremot han gerna stode till tjänst med ett kok stryk – spanioren skummade af raseri, och nästa morgon var valpen försvunnen, och det befanns att den gamle gråsprängde generalen mutat en svart besättnings karl att kasta honom öfverbord. – Negern fick ett herrligt kok stryk af kapten – Engelsmannen tiggde och bad att sjelf få utföra detta angenäma värf men kapten förklarade att han, såsom ojemförligt starkare, mera lämpade sig för saken – och generalen fick under hela resan äta

i sin hytt, emedan såväl officerare som passagerare nekade att sitta till bords med honom – undrar hur den berömda spanska stoltheten mådde på den dieten

En spansk prest på Fernando Po ville komma åt en vacker negerflicka och då hon ej gick in på detta, band han henne vid ett träd och lät de små åt Jesus räddade negerbarnen sarga henne i underlifvet med spetsiga stakar tills hon dog. Detta skedde på 90 talet - Han blef gudskelof hängd.

1 september ± 0 söndag, mer än vanligt tråkig. Gudskelof att det lider mot kvällen så att man får koja. Antingen man har tråkigt eller roligt längtar man efter sömnen denna qvasi död – roligheterna äro väl således ej så öfversig. Tänk om man här i Norden kunde ligga i ide liksom björnarna och slippa ifrån köld och mörker – det vore herrligt - och så billigt det skulle bli - ingen mat – och i stället för ide kunde man slå sig ihop om stora dormitorier der man kunde ligga och snarka i sofsäckar – och tänk hvilken makalös mataptit man skulle ha på våren då vinterpluggen aflägsnats – som bekant kramas björnen då han lämnar idet, om en grof tall tills pluggen skjutits ut ??? I städerna der inga tallar finnes

att tillgå finge vi väl omfamna och krama varandra – det skulle bli en stämningsmättad tafla. En gång spankulerade jag på Esplanaden i sällskap med tjocka grosshandlan M. – Plötsligt stannade denne, bleknade och framstammade, under det att kallsvetten bröt fram på hans intelligenta panna: ”Fort, skynda dig och hjälp mig till närmaste krog, jag måste låna nyckeln – Då jag såg hur han led, han nästan vacklade på benen grep jag, snäll och hjälpsam som jag är, ett kraftigt grepp om hans svällande midja för att stödja och som han var mycket tung måste jag taga i ett karlatag – åh – han har aldrig förlåtit mig.

På Island, der de just ingenting ha att göra om vintrarna, kryper hela befolkningen till kojs i storstugorna och ligger och stickar Islandströjor, under det att käringarna turvis få hålla sig på benen och koka kaffe dan i ända, och en gubbe talar om gamla sagor. Sagoberättandet förekom äfven på Murmanska kusten. Då fiskarna (jag skrifver ej fiskarna) på våren ^{x)} provianterade och söpo de först några dagar i Kola, der de om nätterna stufvades in i stora stekheta rum, hvarest de lågo och pimplade vodka under det att en af dem i mörkret, der piporna svagt glimmade, talade om ändlösa sagor i halfsjungande ton

^{x)} skulle ut på hafsfiske ^{x)}

på det mjuka ryska språket – det var ett rätt egendomligt skådespel – då uppbrottet i sinom tid skedde, det vill säga då handelsmännen ej lemnade ut mer vodka på kredit – på våren äro fiskarna alltid fullständigt pank, - bundes de af fylltrattarna som fått en släng af dille stadiet fast på de små renslädarna, och öfvertäcktes med ett berg af renhudar, och så bar det iväg genom ödemarken mot ishafvet

Den tyske doktorn i Kola påstod att den sunda bakteriefria atmosfären der uppe norr om polcirkeln orsakade att de enda sjukdomsfall som förekommo bland befolkningen var dille som vanligen kurerades på ett à två dygn. Sjukligheten var rätt stor.

2 september ± 0 Skolläraren har varit ute med sina ungar på en svampexpedition med åtföljande svampkalas, och nu ha alla småkrypen fått svampdille, som väl är, och ränna i ett kör upp till mig för att jag skall syna deras skördar, hvilket kostar mig en förmögenhet i karameller – En liten jänta, svarten kallar jag henne, kom pallrande med en hel korg stora vackra hvita flugsvampar, och då jag kasserade hela rasket grät hon så bittert och var så söt att jag gav henne 10 öre, ty karamellerna hade

tagit slut. Emellertid ha de ej mycken fröjd af sina svampar ty deras morsor – måtte fan ta dem, neka att laga till "eländet". Det kommer att dra om femtio år innan man lyckas bulta in i de ohjelpigt hårda träskallarna att svamp är en god, närande och billig föda ^{a)})

Jag har gjort upp med Perell, sågverkspatronen om att få bada i hans badhus, mot att jag förser frugan hans med svamp. Då det nu börjar att bli kallt i vattnet är det nemligen obehagligt att vada ut vid en mycket lång – grund strand – man blir så kall om skankor – att hoppa i från båt tycker jag ej om emedan man skafver barken af skenbenen då man ska krafva sig upp igen och förresten börjar det på att ta slut med akrobatismen ^{x)})

3 september ± 0 Stinsen och tre andra Agustar foro igår till Katrineholm i bil för att vittna vid tinget – De kommo verkligen tillbaka helskinnade, fast något stagade hvilket gläder mig – jag var nämligen orolig för att Hornpelle skulle dra iväg med hela rukan, bil och allt

1sta bonn: "jag vet inte om jag kan begå den deringa eden"

2 dra bonn – "jo fy helvite, de gör du ledigt"

Min gamle vän och kompanion Åbom

^{x)}) "jag är väl ingen acrobat!" som lunkan sa då han tillfrågades om han hade förhoppning att snart bli far

vittnade en gång i distraktion falskt inför rådhusrätten i ett civilmål och fick sig naturligtvis en väldig skopa ovettt af domaren som sade att endast hans notoriska fårskallighet räddade honom från åtal" – sedan dess titulerades den hedersmannen bland vänner och bekanta för "Menedar Åbom" "Hörru Åbom! det är du som påstår att Karlstad ligger i Wermland?"

"Det har jag aldrig sagt, men alla dumheter ska ni dyfla på mig, era jäfvlar

– Kan man tänka sig något dummare än värjemålsed – det är ju att premiera skurkaktigheten

Den i vida kretsar på grund af sin fenomenala dumhet värderade och uppburne lojtnant Holm blev anklagad för att såsom statens kontrollant vara medskyldig i det stora Ohlsonska brännvinsförbrännings målet, men frikändes af domstolarna i alla instanser emedan de ansåg att en så listigt uttänkt plan öfvergick hans förståndsförmögenheter – som en mottogs med jubel af Holms förstående vänner.

"Pehrson hade vid försvinnandet icke företett

några som helst själsliga defekter utom de vanliga”

Danskt öfersättningsprof:

(Ormen udvekler sig til sommerfugl”) ”Ormen utvecklar sig till sommarfogel”- såg detta i en läsarskrift.

4 september±0 – Åt en hel kastrull champinjon buljong i går middag. delikat – närmar sig som sagt sköldpaddssoppa i smaken, men den måste förtäras mycket varm, annars försvinner aromen, som förmodligen endast utvecklar sig vid högre temperatur, ty uppvärmer man den afsvalnade buljongen återfår den sin smak, eller kanhända rättare sagt lukt – det är svårt att bestämma gränsen mellan dessa två sinnen, hvarpå jag antar att folk med svagt utvecklade luktsinne ej njuta så serdeles mycket af sin föda. Detta är troligen orsaken till att qvinnor sällan äro sådana matvrak som karlar och att kockar laga bättre mat än köksbjörnar – qvinnor äro ju som bekant utrustade med vida svagare luktsinne än män, hvaremot deras syn och hörsel äro skarpare

Fästmön, som kysser sitt offer

”älskling, känner du hvad jag ätit?”

”Hm. Limburgerost?”

”Nej stygging: Ananas”

En gourmet kommer in i en hökarbod för att köpa gammal mogen ost. Sedan åtskilliga sorter den ena amprare än den andra afprovats utan att gillas, gläntar hökaren på källardörren och säger med grof röst: Kalson släpp lös Limburgaren”

Kokta ägg som fått stå och skämmas lukta och smaka som Camembert; jag hittade nyligen i en pyts ett par som jag helt och hållet hade glömt bort. De voro mycket kraftiga, men som jag vet att de förståndiga kineserna anse att ägg först efter 3 års förvaring utveckla sin fulla arom, så tog jag gud ihågen och satte i mig mina som endast legat tre månader – smakade som sagt famöst. Jag kommer att inköpa några tjog, koka dem och lagra dem till julen och då använda dem som fromage efter mina luxuösa middagar.

5 september + Ett evenemang – då jag var ute på min vanliga Ahasverus vandring kom

jag att passera Farneby och der hade fanjunkarens grisar krånglat sig ut och firade orgier i backarna. Som det var under middagsrasten sattes drängarna – och jag – att jaga dem, det vill säga att jag jagade inte utan stod i en grindöppning. Orubblig, en annan svendufva, och drängarna jagade – lifvast både för oss och grisarna fast fanjunkaren grufvade sig öfver fläsket som sprongo bort. Jobbet renderade kaffe halv för jägarne, och middag för mig, som vanligt god och mycket kraftig, inledd af den här på trakten mycket gouterade hors d'oeuvre'n kåldolmar, stora som de griskultingar vi nyss jagat, hvarpå följde ärter och fläsk samt tjocka pannkakor – vins le nubbe. – Derpå (omedelbart) kaffe med riktig dopp, hvarpå vi män, fanjunkaren, jag och den inackorderade dåren Hillman soulagerades med långtoddy.

En sportande Cockney yngling, skarp springare och odåga förresten, exporterades till Australien der han fick plats som fåraherde. Då han första morgonen skulle börja sitt arbete, ställdes en häst till hans disposition men han sade att han nog skulle reda sig bättre tillfots och pallrade iväg ut på den ändlösa slätten,

och återkom hem på aftonen temligen utschasad. På tillfrågan hur han redt sig, sade han att fåren varit beskedliga nog men att han haft ett litet helvete med lammen innan han fick in dem inom nattlägret. Som egaren visste att han inga lam hade, blev han ytterst förvånad, hvarföre han gick att undersöka hur det förhöll sig med saken och fann då att den plikttrogne unge mannen motat in sju harar bland fåren – undra då på att han kände sig lite fatigerad på kvällskröken – han fick emellertid platsen.

Då min kära svåger Billmanson var kapten vid bockarne, befalldes han på en fältmanöver i Södertäljetrakten att så fort som möjligt öfverbringa en viktig rapport till höggvarteret. Efter sju långa tu kom han masandes dit, ledande hästen vid tyglarna. På generalens fråga hvarföre innerst ini glödheta helvite han inte red, då han visste att hvarje minut var dyrbar, svarade käre svåger helt lugnt, att just emedan han visste detta föredrog han att gå – Bille till häst var nemligen en syn för gudar.

Då lilla vackra Arismine på Tärnö, hon som aldrig tvättade sig, skulle flytta, pussade hon grisen under gråtandes tårar, och då jag frågade om jag ej kunde få vara med på ett hörn, svarade hon – Nää, ingenörn är inte så söt som han – så teg hon ett ögonblick och tillade lite dröjande: ”men han ä lika snäll” – och så fick jag en med, efter grisen.

6te september Ett gement dåd har föröfvats här i trakten, idet att en gammal skröplig gumma blifvit våldtagen och till på köpet illa misshandlad af en okänd karl. Hoppoms att de få tag i galningen – jag säger med flit ej brottslingen ty han måste vara derangerad i hjärnan – fast det väl ligger i gudarnas knän med de genomusla polisförhållanden som existera på den svenska landsbygden – Vi måste ha beriden gendarmeri liksom i Danmark – Ett sådant är ännu mer af behovet påkallat här än der på grund af vår glesa befolkning.

Det måtte väl ej vara den våldsamt erotiske Moses som varit framme, han slår ju för alla fullmogna qvinnor i trakten, tyckes föredra dem om detta nu bero på att de i allmänhet ha en liten sparad slant, eller att han

är fullt modern. ”up to date” – ”La femme à soixante ans” lär ju vara kuckumaffen. Våldsmannen lär visserligen se ut att vara omkring trettio år, och Moses är femtio tre, men då han sjelf säger sig vara i sina bästa år och förefaller otroligt ungdomlig, yngre än de flesta, ja, nästan barnslig är det ju möjligt att gumman misstagit sig.

Då vännen Åbom fyllde femtio år, stälde vi, hans närmaste vänner till en liten zwück till hans ära, hvarunder Tesch i festtalet gaf uttryck åt den glädje vi alla kände öfver att han ännu vid femtio års ålder var så ungdomlig – det vill säga, sade han att inte ser du så värst ungdomlig ut – man kunde mycket väl ta dig för ett hundra femtio, men då du talar tror man att du är fem – vänligt sagt!

Då Karl Johan nyss kommit till Sverige omtalades för honom att en åttio årig gubbe våldtagit en lika gammal gumma i en snödrifva och därför blifvit dömd till lifstids straffarbete – ”lifstids straffarbete”, utropade prinsen – ”Han borde fått ”la legion O´honneur”

En ung nitisk prest blef utnämnd

till fängelse predikant. Då han under första rondan kom in till en gammal lifstidsfånge, frågade han denne hur länge han sutit inne? ”trettiofem år herr pastor – ”Gratulerar, gratulerar, då är ju det värsta undanstökadt tröstade den vänlige mannen – det samma får jag trösta mig med.⁹)

En luffare som setat inne några dagar för fylla blir frigifven men anhåller att få stanna kvar en dag till. På tillfrågan om orsaken till denna egendomliga begäran säger han: ”jo vi ha en skraddare der som håller på med att lära oss Francaise och det återstår bara sista turen som vi tänker ta ihop med imorgon (briljant illustration af (-----) der man ser busarna sirligt dansande i finkan med den slusk schantila skraddaren som instruktör, hvisslande melodien – öfverdådigt!

Ett gammalt franskt ordspråk nej, intet ordspråk en författare säger c'est l'ambition des betes devenir riche” – hvad skall man då säga om det moderna samhället och dess äflan?

Hvarför förstörs en nation mer af osedlighet än af dryckenskap – Förmodlingen emedan osedligheten är en ärfd, således ärftlig egenskap; dryckenskapen en förvärfvad

således ej ärftlig. Visserligen blifva drinkares barn ofta drinkare, men detta beror ej på att fadern är drinkare, utan på att han ar ärftligt belastad, hvilket de flesta drinkare äro, och det är denna ärftliga belastning som går i arf och ofta yppar sig i form af dryckenskapsbegär. En andligen och fysiskt fullt sund menniska blir sällan drinkare hur mycket han än hattar i sig.

Att drinkarens barn ofta blifva drinkare beror äfven på den miljö uti hvilken de växa upp.

Osedligheten är äfven förderfligare än dryckenskapen, emedan den härjar bland de unga, under det att gubbtjyfvarna äro de värsta fylltrattarna, hvilket gör mindre, ju förr de suppa ihjäl sig, dess bättre för dem och samhället.

Alla apotekare äro lite smått vridna – det säger Dickens, Fritz, Reuter och August Blanche och då måtte det väl vara sant. Min egen erfarenhet går i samma riktning

”Tron” är egentligen aflats kråmeri i annan form. Båda frälsa från syndens straff genom offer - af blind lydnad eller kontanter.

Bästa medlet mot loppor är att skaffa sig vägglöss – osvikligt, jag har sjelf pröfvat det. Bästa medlet mot kikhosta är ricinolja – patienten törs helt simpelt inte hosta.

7 september ± 0 såg idag offret för våldtäkten, en urgammal hoptorkad nästan puckelryggig gumma, då hon skulle afföras till Nyköpings lagorett; Bofven eller dåren hade nemligen misshandlat henne så svårt att bland annat, ena armen afbrutits. Man baxnas öfver dylika afgrunder inom menniskonaturen. Den som kan begå ett sådant mot naturen stridande brott är naturligtvis galen; (sjuklig sinlighet urartar ofta i grymhet, sadism) och bör ej straffas som brottsling med längre eller kortare fängelsestraff, från hvilket han i sinom tid släppes ut och blir i tillfälle att föröfva nya dåd, utan insättas på dårhus, för alltid eller tills fullkomlig säkerhet förefinnes att han tillfrisknat, hvilket ofta inträffar vid inträdande ålderdom (Jakob H. Axel F. fru T)

Det radikalaste sättet är att snöpa kurrarne, hvilket lär praktiseras inom några af Amerikas Förenta stater – hvarigenom vinnes äfven att de bli urständsatta att fortplanta sin förderfvade ras ^{x)}

Telegraftjenstemannen Hjertström – bildad

^{x)} och så finge man tinner som det ju är (än ondt om?)

karl – missbrukade ett par 10 – 11 års barn och fick sig några års fästning. Kort efter han återvunnit friheten förgrep han sig så våldsamt på en liten pojke att kräket dog på kuppen (sadism). Härför blef han fast igen och under ransakningen kom det i dagen att han debancherat gud vet hur många barn – Då han om några år kommer ut igen, låter han väl än en gång höra av sig.

Då jag under min plåtslagaretid bodde i Danvikskrökarna förekom der en slaktare som var känd för att missbruka småflickor – alla kände till saken, men ingen rörde ett finger för att förhindra ofoget. Han kallades för småbrukaren.

Under sin kronprinstid brukade kung Gustaf gå i julmarknaden på Stortorget och dela ut pepparkakor och karameller bland småbarnen. En gång frågade han en liten grabb om han visste hvem den snälla farbrodern var? – ja svarade pysen och flinade – Nå hvem är jag då – Farbror Hjertström vettja

”Ephraims efterföljare” (ett sånt namn!) hvilket lär vara skyddande förklädnad för mormoner) ha bönemöte här i afton – Borde gå dit, men dels är det sent på qvällen, och dels blir jag antagligen så arg att jag inte kan hålla klaffen – bäst att låta bli, men nog vore det lärorikt

-Mormoner i Emanuel och ungsossar i kooperativen på samma dag – läskande.

Här i Vrena är halfva befolkningen läsare och den andra hälften ungsossar – tror att jag föredrar ungsossarna ty det funnes då hopp om att de skola förbättra sig – de bli enligt naturens ordning allesammans äldre så småningom och förståndet kommer med åren – men läsarna! Meresjkowski talar i "gudarnes död" om de första kristna, nå inte de första utan på Juliani tid, och kallar dem de kristna röfvarna som tassade ikring och spredo förtal och misstro. En engelsk biskop yttrade med anledning af en fanatisk frireligiös nykterhets rörelse! "Hellre ett förvildadt England än ett förfäat" – Hvar finnes den svenska biskop som skulle våga säga detsamma

Hvad som gör läseriet så vidrigt är den fåraktiga dumheten, egenrättfärdigheten och intoleransen. Moses skrifver i en af sina böcker (tredje Mosebok) att det är en kristens oeftergifliga plikt att vara intolerant – liksom att förfölja judar; "Man bevisar bäst sin^x)

Då den afskyvärda, intriganta, baktalande läzerskan L. på Tärnö försökte att frälsa mig

^x)kristliga kärlek gentemot judarna genom att tukta dem"

anförtrodde jag henne att det var fåfäng möda emedan jag under min vistelse i Africa omfattat Muhamedanismen, det vill säga Nymuhamedanismen, som endast skiljer sig från den gamla derutinnan att den tillåter förtärande af starka drycker.

Koran förbjuder vin, men som de rättrogna ha fått för sig att vin skulle vara rödt, - koka de rättrogna (de ska var 3 t, jag ger ét fasen) gladeliga bränvin.

Bibeln säger: I skolen icke tillbedja beläten – därför måla ryssarna sina ikoner på väf eller trä, då kan ingen säga att de ikonerna äro beläten – knepigt²)

Det är obegripligt att de frälsta (vackert vid vittnande om kristlig ödmjukhet, skulle de inte ha prygel?) Guds utkorade barn, som ju ha himmelsriket som i en liten ask, äro precis lika rädda om lifhanken, som vi förtappade syndare – det kunde tyckas som om de tvärtom skulle längta ifrån jämmerdalen till den eviga lyckaligheten, hvilken, som bekant, förhöjes af de fördömdas, ens egna föräldrar och barn, jämmer tvi faen

Detta med anledning af att Moses säger sig ej våga simma på djupt vatten af fruktan för drunkning.

8 september ± 0 Återigen en ändlös söndag – hvad som reta en är icke så mycket att vara vittne till att andra ha roligt, som att känna med sig att man ej längre skulle finna något nöje i deras roligheter – jag afundas dem dock deras mat – och buteljorgar. Hängel är naturligtvis också härligt men hur säger Anatole France gamle abbé? – Tror dock att jag skulle försöka mig på den gamla sporten, ty jag rullar i pengar, visserligen småmynt, om ej tandklaveret vore defekt – detta tar bort alla fåfängliga illusioner, utan hvilka jag inte vill ge två styfven för hela klabbet:

”En karl utan pengar är ett neutrum”

”Det är med äktenskap som med sjelfmord, man bör ej begå det förr än i yttersta nödfall”

”En otrogen hustru hatar och föraktar sin man – hatar honom emedan hon förorättat honom, föraktar honom som hanrej (Livertin, det samma säger också Anatole France, som förefaller mig vara den qvickaste och mest satiriske författare jag läst)

En äkta man kan aldrig konkurrera med en älskare, helt enkelt emedan denna besitter nyhetens behag – Familiarity breeds contempt.

En nygift äkta man ser ut som en Agust

som sagt vira i högsta färg och då han tar upp talongen, kort after kort, får bara lankor

”Den som gift sig med en ung vacker qvinna liknar en man som köpt hem ett fat fint vin som han slår upp för sina vänners räkning” ”Han är en sån der fähund som talar väl om alla menniskor” - Nå inte behöfva alla vara fähundar som tala väl om folk – det kan komma af gott hjerta – eller blindhet – också, men flertalet torde dock vara personer som veta att de bo i glashus och derfor äro rädda för stenkastning – månne det är af samma orsak som gifta qvinnor sällan tala illa om hvarandra i mäns närvaro? ”Hålla ihop”

Det är ej den fria kärleken i vanlig bemärkelse som qvinnorna eftersträfva, det skulle vara dem väl unnadt, ehuru den har sina betänkliga sidor, utan den fria kärleken inom äktenskapet der mannen får stå för följderna – bli soutenör^d)

Att låna pengar af mannen för att betala fruns gunst, och sedan säga Augusten att man återbetalat lånet till frun är en snillrik finans operation – skulle vilja se fruns min

Månne inte karlar som teoretisera mycket

om kärleken, liksom andra teoretici äro skrala i praktiken.

En sugga tänker, drömmer och skrifver svinaktigt, går med hela sin själ upp i svinaktigheten

-En dugtig karl är svinaktig, ruskar på sig som en tupp och tänker ej på klabbet till nästa gång.

I London med dess ohöljdt råa nattliga lif känner man instinktmessigt att osedligheten dock är en bisak, ett nödvändigt ondt under det att i Paris, der det dock mycket mer hålles på dekorum, man lika instinktmessigt känner att den nära nog upphöjts till livvets mål – därför verkar London, trots brutaliteten, jmförelsevis sedligt och Paris osedligt – jmför förresten Engelska och Franska skämttidningar. Ihågkommas bör dock att Paris är samlingsplats för nöjes – och njutningslystna från verdens 4 hörn under det att ingen reser till London annat än för business

-”Ett nödvändigt ondt” – då jag frågade den lilla snälla och vackra Annie Melviks - om hon ej emellanåt vämjdes vid sitt yrke, svarade hon: ” Nej hvarför det, det är ej värre än en sjuksköterskas, jag betraktar mig som sådan och ni äro mina patienter – Hon blef sedan gift med en ung tysk sjökaptan och de unga tu lär ha haft det bra i Bremen – Huruvida hon fortfor att vara sjuksjöterska vet jag ej

9 september ± 0 . Det är bra att ha en käpphäst. Moses är ute och motionerar sin nu igen, denna gång i Björnlunda, dit han inbjudits af en eller annan samhällsbevarande pamp. Der det är bedröfvligt att en groft okunnig, inskränkt och talanglös humbug omhuldats af samfundsstöttarna bara för det att han är argt reaktionär och ännu argare kristen. Hans egentliga käpphäst är förstås ”Moses”, som han fått sitt smeknamn af och för kvällen han med den svartaste otacksamhet förordar pogromer med det arma öket är så höljdt af kyrklig ornat att det nästan försvinner i schabraket. Obegripligt att stötterne låta duperas af den klumpige söndagsryttaren.

Hans dumma och råa utfall mot Ellen Key i pekoralet ”kärlek” afsåg att ett tryckfrihets åtal skulle följa, men lyckligtvis var ”horan” som han pointblank kallar henne, nog förståelig att ignorera smörjan och ej ge honom denna reklam. Den hette som sagt ”kärlek” samt inbands i eldrödt band och tillhandahölls allmänheten i cigarrbodarna – bokhandlarna nekade att befatta sig med den – och köptes af folk som trodde att den var svyn-

aktig, som den ju också var, fast ej på det sätt som de tänkt sig – ej så dumt.

I Engelska tidningar annonserades en bok i förseglade anslag, som sades vara oumbärlig, för nygifta och för ungdom i allmänhet: Den största diskretion vid leverans utlofvades och då boken kom köparna till handa, visade det sig vara en bibel, utsänd af ett bibelsällskap som inhöstade grofva pengar på detta knepiga sätt – alla brancher äro bra, utom de tråkiga.

Jag sliter en hund med att försöka plugga geometri i Eoy) – o du min skapare det är som att köra hufvudet i väggen. Hon är inte så dum förresten då hon säger: "Hvad tjénar det till att hålla på med den här smörjan, som inte en enda jänta i hela klassen begriper ett dugg af". Hvad hon 16 årig nu trälär med utan resultat, läste vi pojkar vid tolf års ålder och begrepo det. Qvinnan är idiot i matematik, det är bomsäkert, lika säkert som att de ha lättare för språk, i synnerhet pronounciationen än de mera steltungade pojkarna, som föresten äro latare än flickorna, hvilket handikappar dem, ty vid språkstudier fordras pluggning och vid matematiken redig knapp

10 september ± 0 Stöpregn hela dagen, nu går det väl rakt åt fanders med den vackra skörden – bittert – får söka tröst i poesin – se här ett par skaldestycken framhäfvande svenskt och danskt kynne

Marsch på Karl d. XII dödsdag

För 100 år och 50 till i Carlars tid

Då small ett skott som slöt vår Carl d. 12 strid
han föll vid Fredrikshald, men anden hans står opp
och svänger rostad värja öfver Nordens kropp

Tra la la rung, rung rung

Tra la la kung, kung, kung

Och svänger tapper värja öfver Nordens kropp

Till skallgång manar skuggan som på fästet står
sin gamla goda pamp, den vännen Turken får
Hur han steg upp ur graf, det borgar Vesterns glaf
Men dimmig skrefvar skuggan öfver Ålandshaf

Tra la la gung, gung, gung

Tra la la kung, kung, kung

och hjertesuggan skrefvar öfver Ålands haf

-se det är storsvenskt, klang af malm och storvulen fantasi –
Regementstrumslagare Ossian Nilsson kan gå hem och
lägga sig

Det der med hjelteskuggan som skrefvar öfver Ålands haf är som sagt, stovulet – och märk huru fint skalden känt – då han ändrat ”rung, rung, rung” i första versen till ”gung, gung, gung” då han sjunger om Ålands haf!

Efter denna hjeltedikt med sin schwung, rung, rung, gung förefaller den danska lite larfvig – bör sjungas efter en äfven i Sverige mycket känd och gouterad melodeja

Min tip, tip tip
Tip oldefar gav slip
Paa tronen i Zambique
Det var en hærilig strik
Aa tingelingeling for massa
svik ud af Kalebassa
Aa tingelingeling
Aa tingelingeling
Aa dands nu rundt i ring

Min oldefar en mensköden var
Hans endeligt blev trist
Han aad sig selv til sist ^{b)}
Aa tingelingeling etc

Min olde mor fik trillinger hvert aar

Som hvergang nok saa net
Af oldefar blev sedt
Aa lingelingeling etc.

Jag fik en ven
En apoteker svend . . .

Tyværr har jag glömt fortsättningen som var fullt värdig början. Hela dikten omfattar omkring 40 verser. – Tror att jag skrifer till dem gyldendanske och ber dem, skicka mig arbetet

En doft af skær poesi omger den lilla bit jag skref på ett fruntimmers porslin som jag gaf till den kände roddaren Ö då han skulle till och gifta sig:

I somras du rodde på Mälarn så gladt
Din bild uti böljan du såg
en skönare bild snart skall speglas hvar natt
i min gullgula vindlösa våg

– fint både tänkt och sagdt. Ärans och hjeltarnas språk:
Han kommer teeååååäö”(Fröding)

– Nog för dagen med poesi annars blir jag så exalterad att jag ej kan sofva. Tant Rosalie på Tärnö tordes ej lägga patience efter qvälls

härden, emedan nerverna kommo i sådan skakning deraf.
– det är sensibilitet with a vengeance.

11 september ± 0 Hurra! Jag är rehabiliterad! Elsa Kalson söker plats på ett kontor nere i Halmstad, och jag har blifvit anmodad af fadern att, såsom äldre stadgad man, skifva ett intyg om hennes moral och sedliga vandel – Hvasanisén? Jag skref två, ett lämnade jag till fadern och det andra, hvare jag sade att hon var en sötnos, till dottern och rådde henne att smussla in det tillsammans med det officiella dokumentet – Den blifvande principalen är nemligen ungarl och tät.

12 september ± 0 Auktion idag efter "Kapten" Rydin. Auktioner äro ju nära nog de enda ljuspunkterna i vår annars skäligen trista tillvaro här på vischan, men den här var ledsam emedan egaren hade afdunstat så att vi hvarken fingo vått eller torrt. De auktions besökande tycktes dock instinktmässigt hafva haft en förkänning af detta, ty de flesta voro passabelt stagade redan vid ankomsten. Dels på grund häraf, dels emedan kända köpare åtnjuta lång kredit gick allting

till samma pris som man kan köpa nytt för, med undantag af böckerna, ett riktigt vackert bibliotek, alla böckerna (----)skurna – "Kapten" hade troligen beordrat så och så många meter modern litteratur – som vrakades bort, såldes i klump 15-20 i taget, utan att ha blifvit ordnade det minsta förut^{x)} De som voro vackert inbundna betalades emellertid bra emedan de ju alltid pryda sin plats på "divansbordet" eller "chiffonjörn". En bonddräng inropade ett stort tyskt zoologiskt verk i praktband. "Kapten" Rydin - Hans kaptens titel vill jag ej ge mycket för^{xx)}, förmodligen har han väl seglat för om masten en eller annan resa, fick ärfva jemnt 100 000 kronor vid 25 års åldern, hvarpå han beslöt att lemna sjön och slå sig i ro och njuta sitt dolce far niente – köpte en villa för 33 000 och möbler och böcker för 10-12 000 kr deribland en flygel för 2000, samt gifte sig med en liten fet gulblond 17 åring, som gick inför med tårna, dotter till en mycket äfventyrlig norsk sångerska. Sedan han sålunda^{xx)} en ohängd yngling, Calle Bergqvist på Vrena gård, millionärson, förresten nix jo buse titulerades för doktor emedan han gått igenom en samaritkurs^{x)} Då Signe H. sålde en massa franska romaner på auktion, hade patron L. ordnat dem efter storlek och färg, och sedan fingo Teljetanterna gno ikring och byta böcker hela vintern

ordnat allt på bästa sätt för framtiden, började han njuta af lifvet idet att han låg på soffan dan i ända och drack grogg utom då han undantagsvis var så pass nykter att han kunde ta en kortare promenad med sin lilla gula fru, som var i längre framskridet tillstånd än som riktigt bra gick ihop med deras korta äktenskap. Paret liknade då mycket en stork med en ankunge i sällskap – han var nemligen oskapligt lång. Detta angenäma lif kunde naturligtvis ej fortgå i längden och efter kort tid kom krachen – och nu är han engagerad vid ett resande teaterband och uppträdde häromsistens i Nyköping som bödel (stum roll) – Lilla frun är hos mamma, som visst förresten har norpat till sig hvad som återstod af förmögenheten – jag gissar att hela den lilla idyllen var planerad af henne i förväg med detta mål i sigte. – Nog hade den jycken roligt för sina pengar.

Auktionen på Årsta var lifvad; arrendatorn som höll auktionen, den elegante och förmögne löjtnant A. bjöd på middag – en enklare för plebs i rättnbostället och en (reherc??) i matsalen för honoratiores, och här uppträdde fruarna på H. och T, den förra

för detta Rakel från Upsala, den senare för detta jag vet ej hvad. Men mystiskt är det och (af) oblandad pigras är hon – skånsk pigras och den är tvättäkta. Iklädda tunnbandskjorta och oerhörda hattar, och bra nog chaufferade efter middagen vräkte de sig på soffan i salongen, cigarettrökande, likörsvepande och med gälla pigröster underhållande en liflig och mycket pikant konversation med hvarandra, under det att bonngubbarna trängdes i dörren i stum förvirring öfer denna profbit af high life – och i rummet bredvid gick lyttmännen och svor med händerna i bröstfickorna: ”jävla råner, förb. bonnkor – jag tror jag säljer soffan också, ty jag gitter inte se den mer.

13 september ± 0 O sorg! Moses lemnar oss och flyttar till Stockholm. Han har nemligen för afsigt att skriva politiska artiklar i dagens frågor för de samhällsbevarande tidningarna och anser att det under sådana förhållanden är lämpligare för honom att bo i hufvudstaden än på vischan. ”ehuru jag nog nästan lika bra kunde göra det här” säger han. Ja det tror jag med. Man kommer osökt att tänka på stackars Sam Titmarch i Thackerays ”The great Hoggarty diamond” som fann tiden lång på

Bysis emedan han saknade all sysselsättning under det att bland hans olyckskamrater Mr A. skrif sina glänsande artiklar om den fashionabla verlden och Mr B. sina stämnings mättade reseby från det inre afrika, desstädes. "Wirsén är smakens riddare, icke snillets" – tänkvärda ord som nog passa in på flera än Wirsén – Dessa smakens riddare känna sig knuffade, och bli det nog också, då snillet hänsynslöst stormar fram som ett snille egnar och anstår.

"Den unge man som ni rekommenderar tycks ju vara så utmärkt att det vore synd att taga honom från privat verksamhet och gräfva nu honom i statens tjänst – I denna lyckas medelmåttorna bäst" (Napoleon III)

"Han misslyckades i lifvet ehuru han var den mest fulländade medelmåtta"

"I kultursamhällen framstå sällan så mäktiga och ursprungliga andar som i mera primitiva" (Lord Lytton) – De bli väl mattade och så att säga aftrubbade genom slentrianmässiga studier, och bundna genom konventionaliteten – Dertill komma de ej fram, få ej börja lifvet vid tillräckligt unga år.

Ju högre kultur dess mera inflytande tillvällar sig qvinnan ty med den så kallade kulturen

följer osedlighet, som verkar nedbrytande på mannen under det att qvinnan mår förträffligt deraf – läs "Vampyrer".

Doktor Klun påstår att bland de så kallade målmedvetna qvinnorna finnes vida fler sexuellt abnormala individer än bland andra

14 september ± 0. Lade in en häpnadsveckande qvantitet gröt igår qväll och sof oafbrutet hela natten, hvilket inte händt mig på gud vet när – Tycker bekräfta mitt påstående att det är bra att äta jembförelsevis mycken, men lättsmällt och ej alltför närande föda till qvällen.

Jag har läst om Macauleys essay öfver Machiavelli. Denne har ju alltid med afsky betraktats som inkarnationen av list, lögn och svekfullhet, som han nog också var, men Macauley, hvars storhet som historieskrifare ligger deri att han ej ser på historiska fakta och män med nutidens ögon, utan – sätter sig in i de olika tidsåldrarnas förhållanden och sjäslif och dömer derefter, tar honom i försvar och säger att han endast var en typisk produkt af sitt land och sin tid

Florens, yppigt, rikt konstälskande och följaktligen förverkligadt, kunde ej möta våld med våld utan måste söka ersätta hvad som brast det i mod och kraft, med list, svek och intriger, hvarför dessa ansågos som berömliga medborgerliga dygder. Samma principer gälla ännu idag i Kina der de öppet proklamerades under sista kriget. "Vi kunna ej mäta oss med de hvita (röda tror jag förresten att kineserna säga) köttätande djeflarna på slagfältet, men vi skola till sist triumfera öfver dem genom vår list och slughet"

"Hvad skall en fin man med mod och kraft? Dessa grofva egenskaper öfverlåter han åt sina drängar" John-Chinaman)

Hur är det med förhållandet mellan man och qvinna i detta afseende.

Macauley anser att inquisitorerna troligen alldeles icke voro sådana odjur som man tror utan ofta ädla, rättänkande män som ansågo att det var en oefter geflig plikt att genom hvad medel som helst, äfven kroppsliga marter söka rädda de arma kättarna från evig fördömelse – från deras synpunkt handlade de ju rätt och vännen Moses, som tror att alla judar komma till helvite, är ju konsekvent då han följer

inquisitorernas exempel och förordrar pagromer

15 september ± 0 – Gick till Bettna och åt en tarflig, och dålig, middag på gästgifvare gården derstädes och fick ytterligare bekräftelse på att man ingenstädes i verlden, åtminstone den del af verlden som jag känner till, får så dålig mat och blir så illa betjenad som på en Kongl. svensk gästgifvare gård – I stället för att vara artiga och tacksamma för det att man dyrt betalar deras ruskomsnusk (bra Danskt ord) och ger riktiga drickspengar, uppträda både värd och pigor med sura miner som om de med stor sjelvuppoftning utförde ett betungande barmhertighets verk. Inte fanns det något "skåp" heller – förr i verlden fanns ju alltid sådana hvarur man kunde hämta tröst, men nu är det schlutt äfven med det

En af kronfia Inspeserad frimickel stämde värden å Katrineholms jernvägsrestaurang för det att han i en skrubb på hvars dörr var måladt "Förbjuden Ingång", tillhandahöll middagsnubben åt de resande – krögaren uttog motstämning på mickeln för snatteri. – båda målen förföllo.

Tänk på Englands wayside inns på många ställen med pietet hållna i den stil Dickens så entusiastisk – och så lockande bekrifver, med sitt kraftiga öl och herrliga, roastbeef ^{x)}. Jag kom en gång som ung under en fotvandring till ett dylikt gammaldags inn "The tharehed house" i Derbyshill – tänkte bara dricka en pint öl, men fastnade en hel vecka och höll på att fria till dottern i huset, en sexton årig Dolly Varden. – och de små värdshusen i sydvestra Tyskland med sina delikata wurstar och ostar – och landtvinet! En försmak af Himmelriket – och Själlands bondekroer med smörebröd og smaasnapse! – äfven jag i arkadien har varit

I dagens aftonblad omtalas att Engelska regeringen är betänkt på att framlägga ett lagförslag efter Canadensiskt mönster enligt hvilket ingen streik eller lockout får etableras förrän tvistepunkterna förelagts skiljedomstol vid vitespåföljd för den skada som den eventuella streiken eller lockouten förorsakar. Härmed vore mycket vunnet, men för att lagen skall blifva affektiv fordras att fackföreningarna bli "juridiska personligheter"

^{x)}Gamle Livingstone, den kortaste skribend man gerna kan råka ut för, blir rent af poetisk då han på ett ställe i sin bok lofsjunger Old Englands roastbeef

som ansvara med hela sin förmögenhet, hvilket jag tror är fallet i England men ej här, hvarest man med vanlig pjåskig sentimentalitet drävlrar om att de små besparingar som de fattiga arbetarna insatt för sjuk och begravningshjelp med mera ej få vidröras. Om dylika undantag göras blir följden den, att fackföreningarnas alla tillgångar placeras så att de blifva oåtkomliga för gäldande af genom streik åsamkade bötesbelopp. De kunna ju sedan vid påkommande behof genom en enkel bokföringsåtgärd, till exempel genom utlåning, till streikfonden, användas efter behag. Om fackföreningarna riskerade sina besparade medel vid streiker skulle många af dessa, i främsta rummet så kallade okynnes streiker, undvikas.

16 september ± 0. Läser att man tänker undervisa pojkskuttarna (bra namn) i svamp kännedom; en utmärkt idé. I det hela tilltalas jag på det allra högsta af boyscoutörelsen och hade jag pengar skulle jag understödja den framför all annan idrott – kampen mot tuberkulosen är ännu viktigare, men

idrott är en del i denna kamp – Boyscoutrörelsen är bra, icke allenast för det den kör ut pojkarna i skog och mark – jag vill ha dem på hafvet också – hafvet, ej insjöar och tjafs, så att de bli lyftade – utan äfven emedan den bringar de olika samhällsklasserna tillsammans, hvarigenom dessa lära känna hvarandra och en sund jemnlighet befordras^{x)} – de bli jemnliska i det de kunna och böra vara jemnliska, i raskhet, mod plikttrogenhet och hjälpsamhet (barmhertighet, äfven mat djur)

Det var öfverste Baden Powell, rörelsens upphofsman, en öfverdådig karl som, då han under Baerkriget var innesluten i – ja hvad hette hålan nu igen ju Mafeking – på julafton sköt plumpuddingar i bleck-kanistrar till de utsvultna Boerna.

Något som jag också tycker om är de försök med sjelfstyrelse bland skolbarn som, efter amerikanskt mönster sedan en tid pågått i några Stockholmskolor – man kommer långt genom att vädja till pojkars heders känsla. Då man läser om skolorna för endast 80 år sedan, till exempel i Blanchés numera

^{x)}som redan sagdt tror jag ej mycket på busfrönas höjning

på långt när ej tillräckligt uppskattade berättelser, frestas man tro att ens farföräldrar voro galna och jag hoppas innerligt att våra barnbarn komma att tänka detsamma om oss.

17 september ± 0 Första frosten inatt och för första gången har jag "eldat", det vill säga tuttat på min fotogenkamin som jag älskar fast han stinker. Denna sommar har gått spårlöst förbi utan att efterlemna något som helst minne. Ju enformigare och händelselösare lifvet förflyter dess snabbare går tiden^{x)}. Det är nog emedan den öfverfulla och trötta hjernan är så ojemnförligt mycket mindre mottaglig för intryck nu än i ungdomen som man tycker sig galoppera mot ålderdomen.

Fullproppandet af den ännu ej fullt utvecklade hjernan med likt och olik i ungdomen är ett förderf. Det är som om en globetrotter vid anträdandet af en mångårig resa skulle vid starten dra med sig allt hvad han under denna kan komma att behöfva, och sedan hela tiden besväras af en tung och onödig packning istället för att under resan komplettera sin utrustning med nya för ändamålen lämpligare artiklar

^{x)}En promenad i en storstad der man har mycket att observera förefaller dubbelt så lång som samma sträcka tillryggalagd på en enformig landsväg.

I Tyskland tillsattes en kommission för att undersöka huru det stod till i de äldre skolpojkarernas hjernkontor och den kom till det resultat, att pojkarne besutto en förvånande receptivitet, men mycket ringa produktivitet – att de kunde slå i sig vad som helst men ej voro mäktiga sjelfständigt tankearbete – att de således voro ett salgs lefvande grammofoner – ett i mitt tycke bedröfvligt resultat af ett mångårigt utslitande arbete. Dock voro latinerna bättre än realisterna, förmodligen emedan dessa senare proppat hjernan full med en massa onödiga fakta, som de tillsredan komma ihåg, under det att latinet som ingen menniska lär sig nuförtiden, endast varit en tankegymnastik, en sorts andliga dumbbells som slungas bort då de gjort sin tjänst och lemna hjernan fri och lämpad för sjelfständigt arbete³⁾

Männe ej Engelmännens och amerikanernas energi och dådkraft delvis komma deraf att ej mattat hjerna och kropp med öfverdrifna, slentrianmässiga individualiteten förqväfvande skolstudier, utan låtit intelligensen utveckla sig i större frihet? Detta gäller skolstudier (och universitetsstudier^{x)}?)

^{x)}Då med dessa afses att uppnå en dum embetsexamen

fackstudier behöfvas naturligtvis, hvilket Engelmännerna först på sista tiden, genom Tyskarnas skarpa konkurrens på det industriella området, fått klart för sig, och det i sista minuten.

Då jag under samtal med rektorn i Nyköping sade att jag tyckte att det var absurdt att skolpojkar läste differentialkalkyl till studentexamen; så högm Matematik kan väl ej anses höra till allmänbildning svarade den hedersmannen att den var till stor nytta för unga män som söka anställning på liffförsäkringskontor – ”Då vore det bättre att läsa kinesiska i skolorna, ty det är troligt att flera unga män komma till Kina än på liffförsäkringskontor” – sa jag, mitt nöd.

Det är uppåt väggarna galet att studentexamen skall tas på en gång – hvarföre ej låta pojkarne ta sina examina i de olika ämnena med lämpliga mellanrum meningen med mogenhetsexamen är väl att de visat sig mogna i de olika ämnena; att de samtidigt skola ha pluggat in dem allesammans år ju meningslöst – de glömma ju ändå det mesta snart nog, och

- 1) De ryska fiskarna utmärka sig genom en ytterlig våghalsighet till hafs, hvilket dock ej beror på mod, utan på bristande sjömannas duglighet och okunnighet om faran – säga de skickliga, djerfva norska Ishavsfiskarna – söndags seglare äro ju alltid våghalsiga, isynnerhet om de ej kunna simma
- 2) St Nikolaus , som finns ombord på hvarje Rysk Ishavsskuta, tas om vintern upp i hemmet och sättes bredvid deras speciella helgon, för att han skall ha sällskap och slippa frysa i den mörka, kalla kajutan under de många månader som sjöfarten är stängd af is – detta tycker jag är rörande i all sin naiveté
- 3) Såsom nybakad, 13 årig student ”diskuterade” gubben en gång i Upsala på latin – det enda den lille stackaren kunde i hela vida världen – hvilket så förtjuste en

närvarande norsk biskop, att han lyfte upp den rödhåriga pojken och pussade honom – ”hvilket näppeligen någon svensk biskop skulle ha lust att göra numera” – säger gubben i sin sjelfbiografi

- a) Man påstod om professor Holmgren som med stort nit sökte utbreda kännedomen om de matnyttiga svamparna, att han kände till alla svampar utom tvättsvampen
- b) Då en dansk läsarprest en gång svamlade om huruledes Jesus, vid nattvardens instiftelse yttrade de osmakliga, omöjliga orden om att brödet var hans kött nynnade en student som oförhappandes slunkit in i salen:

Hans endeligt blev trest
Han aad sig selv tillsedst

- c) En annan gudsman domderade mot äktenskapsbrotten – ”jag skulle långt hellre förföra tio jungfrur än en gift qvinna” – sade han.
- d) Domstolscen; Domaren: ”Är detta Er soudenör
Den svajiga damen: ” Ber om ursäkt! Min impressario”